

20 Fira Mediterrània de Manresa
Cultura popular & Músiques del món
5-8 d'octubre de 2017

NOTA DE PREMSA

La Fira Mediterrània celebra 20 anys de cultura popular

La Fira presenta una programació associada als quatre eixos que defineixen els 20 anys de trajectòria: futur, patrimoni, innovació i Mediterrània

SABA!, l'espectacle inaugural amb artistes com Maria Arnal & Marcel Bagès, Judit Neddermann i Joana Gomila entre d'altres, proposa una mirada cap al futur, amb una representació de la nova escena de joves músics d'arrel

Una adaptació de *El Llibre Vermell de Montserrat* portarà per primer cop la Fira Mediterrània a l'Abadia de Montserrat

La crema de Mar de Foc, una falla de grans dimensions obra conjunta de l'artista plàstic Txema Rico i Sergi Ots, clourà la 20a edició

Les noves pràctiques que marcaran el futur de la cultura, a debat a La Llotja Professional de la Fira, que acollirà fins a 80 activitats professionals

SALA DE PREMSA [AQUÍ](#)

Manresa, 29 de setembre de 2017 · Del 5 al 8 d'octubre, la capital del Bages es convertirà, un any més, en epicentre de la cultura popular i les músiques d'arrel. La **Fira Mediterrània de Manresa**, que celebra enguany la seva **20a edició** acollirà durant quatre dies **126 companyies** que oferiran **179 funcions**, d'aquestes, **36% de pagament** i **64% gratuïtes**. La programació, que inclou **7 coproduccions** i **32**

estrenes, vol celebrar el 20è aniversari llençant quatre missatges que han definit la filosofia d'aquest projecte al llarg dels anys: **futur, patrimoni, innovació i Mediterrània**.

20 anys de cultura popular

La Fira Mediterrània de Manresa va néixer fa vint anys en un context de certa reserva envers la cultura popular especialment pel que fa a les seves possibilitats com a vehicle de la modernitat. L'any 1998 el Centre de Promoció de Cultura Popular i Tradicional Catalana (del Departament de Cultura de la Generalitat) va organitzar la primera edició de la llavors anomenada **Fira d'espectacles d'arrel tradicional de Manresa**. El certamen, que prenia el relleu de la Gran Festa de Cultura Popular al Bages, va néixer doncs amb l'objectiu de trencar barreres mentals, normalitzar la creació inspirada en la tradició i apropar-la als sectors professionals de la gestió i la contractació culturals. La Fira va afegir aviat un nou repte als seus objectius fundacionals: **demostrar les possibilitats artístiques del binomi tradició i contemporaneïtat**. Amb els anys, la mirada de la Fira **s'ha obert sense perdre de vista el panorama més proper**, fent un esforç per acostar-se cada dia més al territori. D'aquesta manera, conceptes que avui dia són motiu d'atenció especial com la participació ciutadana i la creació col·laborativa han format part de l'ADN de la Fira des dels seus inicis. Tot plegat ha contribuït a fer que, vint anys després, la Fira Mediterrània sigui **una capital de la cultura popular**, contribuint a la millora i al creixement qualitatiu d'aquesta. La Fira ha sabut generar activitat tradicional amb una visió i una perspectiva totalment contemporània. Al mateix temps, ha esdevingut una finestra que ha mostrat la nostra cultura al món. Aquest corredor de cultura n'ha facilitat la difusió i ha aconseguit posar en contacte persones i projectes amb capacitat de transmetre, donar i rebre. **Una filosofia que manté intacte i que demostra la vigència** del projecte cultural de la Fira Mediterrània de Manresa.

>> La 20a edició: futur, patrimoni, innovació i mediterraneïtat

Una mirada cap al futur amb la nova escena de joves músics d'arrel

Fira Mediterrània llençarà el seu **missatge de futur cedint la veu als joves** i reivindicant així una escena encara poc coneguda. Així, per inaugurar l'edició dels seus 20 anys, Fira Mediterrània els dona veu reunint sobre l'escenari alguns dels noms més destacats d'aquesta generació, com el duet revelació del 2016 **Maria Arnal & Marcel Bagès**, les veus de **Judit Neddermann** i **Joana Gomila**, el duet de gralla i acordió **Criatures** (guanyadors del Concurs Sons de la Mediterrània 2016), el multiinstrumentista i compositor **Manu Sabaté**, el guitarrista **Pau Figueres**, el grup de folk **Riu**, el cantaor valencià **Xavier de Bétera** i la *big band* **Rufaca Folk Jazz Orquestra** amb la col·laboració especial de **Escola Folk del Pirineu**, que combina especialistes en la música del Pirineu amb alguns dels millors joves músics de jazz del país. El concert tindrà un format irrepetible, ple de col·laboracions inèdites i amb gairebé quaranta músics a l'escenari.

En la vessant més professional de la Fira, i concretament dintre del programa de *showcases*, trobem tres artistes que també marquen una projecció de futur: **Anna Ferrer**, que presentarà *Tel·lúria*, un projecte de cançons pròpies amb inspiració molt Mediterrània; **Inxa Impro Quintet**, grup liderat pel multiinstrumentista Manu Sabaté, una formació que obre espais d'improvisació en el marc de la música d'arrel tradicional i **Les Anxovetes**, grup d'havaneres cantades en femení.

Aquesta tasca de posar en valor el futur i els nous talents no es pot entendre sense la implicació de la Fira en el Concurs Sons de la Mediterrània, dedicada a bandes

emergents de música d'arrel Mediterrània. La desena edició d'aquest concurs ja té finalistes, triats pel jurat d'entre les **39 propostes inscrites**. **Balkan Paradise Orchestra, Catfolkin, Els Jovens i Orquestrina Trama** actuaran a la final, que tindrà lloc el 5 d'octubre a la Taverna en el marc de la Fira.

Avantguarda i tradició de la mà d'una desena de projectes innovadors

La **trobada entre avantguarda i tradició** és un dels trets que més identifiquen la Fira Mediterrània. L'any 2015, una de les propostes que va despertar més interès en aquest sentit va ser **A vore**, el laboratori de creació que va unir improvisadors contemporanis i artistes tradicionals amb l'objectiu d'aproximar-se al món de la jota de l'Ebre. Aquest **trencador projecte d'investigació**, torna a la Fira dos anys més tard convertit ja en un espectacle acabat gràcies al procés de coproducció desenvolupat amb el Mercat de les Flors i l'Auditori de Barcelona. Sota la direcció de la coreògrafa Sònia Gómez i de l'artista visual Ramón Balagué, participen també en aquesta aventura el grup de jazz d'avantguarda Astrio, el músic Pau Puig i la ballarina Carme Balagué.

La programació d'enguany incorpora altres propostes que han iniciat un procés de recerca artística d'arrels, propiciats per Fira Mediterrània. Una d'elles és **Maika Makovski** amb *CarMenKa*, un projecte on la polièdrica cantautora explora els seus orígens, seguint la pista musical de les seves dues àvies: la macedònia Menka i l'andalusa Carmen. També és el cas del prestigiós coreògraf ebrenc **Roberto Olivan** amb **Laurent Delforge** i **Cocanha**, que connectarà de forma inèdita moviment, electrònica i polifonia tradicional.

Al seu torn, la cantant manacorina, **Joana Gomila**, convida al públic a acompanyar-la en el naixement de la seva nova aventura, un treball sobre el **Cant de la Sibila**. Mitjançant xerrades amb experts, tallers pràctics i assajos oberts, el públic podrà viure, al llarg d'una jornada sencera, la creació artística en primera persona.

Les propostes innovadores també passen al carrer. És el cas d'**EgurRa**, l'homenatge a les danses tradicionals d'arreu que, centrat en el ball de bastons i la *txalaparta*, les reivindica com a elements de màxima contemporaneïtat. I també dues propostes que arriben del País Basc: d'una banda, la fusió de dansa tradicional i la cultura urbana amb **Kukai Dantza & Brodas Bros** i d'altra banda, la unió de les coreògrafes **Helena Lizari** i **Laida Aldaz** amb **8 deportes vascos**, una coreografia sorgida de rellegir amb el moviment els arcaics esports rurals bascos, que tan bé defineixen l'essència d'un poble.

Recuperació i actualització del patrimoni artístic i cultural

El compromís de la Fira amb la recuperació i actualització del patrimoni artístic i cultural del país ha estat una constant al llarg de la seva història. Enguany la Fira traslladarà per primera vegada la seva programació a l'Abadia de Montserrat, marc ideal per a la innovadora adaptació de **El llibre Vermell de Montserrat** a càrrec de l'ensemble **Magister Petrus, l'Esbart Dansaire de Rubí i el Cor de Cambra Francesc Valls**. Aquesta producció a partir del manuscrit de 1399 posa en valor una de les descobertes del desaparegut Pare Gregori Estrada: la seva connexió amb la cultura popular i la presència al text de coreografies pensades per ser ballades pels pelegrins. La producció agafa el relleu de la feina feta en dècades anteriors per figures com Albert Sans, Fabià Puigserver i el Pare Ireneu Segarra.

La Fira explorarà, com és habitual, les **potencialitats de la cultura popular i tradicional com a element participatiu, de treball comunitari i també d'arrelament al territori**. En aquest sentit, tindrà lloc el **Focus Occitània** que portarà a Manresa una

mostra del ric patrimoni immaterial d'aquesta àrea cultural i geogràfica, amb atenció especial al bestiar festiu, la polifonia, el ball i els jocs i esports tradicionals. Entre les propostes, hi ha els grups de polifonia **Aqueles** i **Polifònic System** o les peces de imatgeria popular el **Poulain de Pesenàs** i la **Tarasque de Tarascon**, ambdues declarades Patrimoni Immaterial de la Humanitat.

En la seva vessant més participativa, la Fira tornarà a convertir la Plaça Major de Manresa en un espai de joc tradicional. En aquesta ocasió hi trobarem les **bitlles de 6**, que ens portaran col·lectius procedents de Reus i Cabanabona així com **joc de la morra**, gràcies a la participació de l'associació ebreca Morràpita. Per altra banda, la jornada castellera, un clàssic al programa de la Fira Mediterrània des dels seus inicis, comptarà amb la participació de quatre colles: **Els Moixiganguers d'Igualada**, els **Tirallongues de Manresa**, els **Castellers de la Vila de Gràcia** i els **Castellers de Berga**.

La mar Mediterrània, marc de referència de la Fira

La geografia artística, tradicional, social i humana de la mar Mediterrània han marcat la fesomia del certamen al llarg dels anys. Per destacar-ne la importància, la Fira clourà la seva 20a edició amb un espectacle fruit d'un projecte comunitari que posa la mirada sobre les successives crisis humanitàries que es pateixen des de ja fa massa anys a les aigües i les costes del nostre mar.

Es tracta de la construcció i la crema d'una **falla de grans dimensions**, en forma de vaixell de paper que estarà plantada a la Plaça Major de Manresa. L'artista plàstic del Bages **Txema Rico** serà l'encarregat de construir la falla i per fer-ho comptarà amb la col·laboració de més de 200 nens i nenes de la comarca, que participaran en els tallers de confecció d'aquesta construcció efímera a l'edifici de l'Anònima. La falla es traslladarà diumenge 8 d'octubre, el darrer de la Fira, a la Plaça Major, i al vespre es cremarà, en un acte ple de simbologia que, sota el títol **Mar de Foc**, tindrà l'acompanyament artístic del director d'escena **Sergi Ots** i la participació especial del cantant marroquí Walid Benselim, líder del grup **N3rdistan**

En el marc de la Mediterrània, el circ, la dansa i el teatre tampoc faltaran amb propostes tant de sala com de carrer. En el primer cas, destaquen dues propostes que ens apropen a la creativitat d'avui al món àrab: el **Groupe Acrobatique de Tanger** que a **Halka** ofereixen un espectacular recital d'aquesta disciplina, joia del patrimoni cultural del Marroc; i la coreografia del sirià **Mithkal Alzghair**, que acompanyat per dos ballarins més i amb una base de dansa popular, reflexiona a **Displacement** sobre la transformació del seu poble a causa de la guerra i la migració.

L'edició d'enguany suposarà un autèntic **periple musical per la Mediterrània** amb les actuacions de **Rocío Márquez** i **Fahmi Alqhai** que oferiran *Diálogos de viejos y nuevos sonos*; **Raúl Rodríguez**, que presentarà per primer cop a Catalunya *La Raíz Eléctrica*, el seu segon treball en solitari; el concert de **Mazoni & Istanbul Street Ensemble**, fruit de l'aventura turca de Jaume Pla; **Motivés**, amb Mouss i Hakim dels històrics Zebda, que restableixen els ritmes d'ahir i d'avui en una herència musical plena d'història social i colors revolucionaris; **Polifònic System** amb el gran cantant occità Manu Théron; l'acordionista **Rocco Nigro** i la cantant **Rachele Andrioli**, que ens proposen un acostament íntim, personal i modernitzat a l'essència musical del Salento; **Xiromita Trad Project**, en què Miquel Gironès, dolçainer d'Obrint Pas, presenta un espectacle intens basat en les músiques populars i tradicionals de la seva trajectòria vital; **N3rdistan**, una de les bandes marroquines amb més reconeixement internacional, gràcies a la seva particular mescla d'electrònica, rap, poesia àrab i sonoritats ètniques, i **Temenik Electric**,

una banda de rock àrab que té el do de transformar el xoc de cultures en un “gran rock” de civilitzacions.

Completen aquest eix de programació musical diverses propostes que van més enllà del marc Mediterrani: **Mísia**, que actuarà per primera vegada a Manresa, per oferir el seu particular homenatge al gran mite del fado Amália Rodrigues a *Para Amália*; La banda de folk **Os d’Abaixo** integrada, entre d’altres, per músics de dos dels grans referents de la música a Galícia: Berrogüetto i Fía na Roca i **Volosi**, músics de clàssica que porten al límit el so dels seus instruments de corda.

Conquerim el carrer!

La cultura popular també és una cultura de format proper i a l’abast de tothom. Al carrer podrem veure **...Sodade...** la poètica proposta dels francesos **Cirque Rouages**; **Amer i Àfrica Circ cia**, que entre 250kg de palla i 125kg de massa humana, divaguen mitjançant el moviment, els equilibris, l’humor i l’ús de l’espai sobre les relacions humanes; **Efímer**, l’original companyia d’espectacles de gran format, que ha creat un racó de món que només té sentit per als més menuts; els clowns **Toti Toronell i Pere Hosta** que s’han unit sota el nom **Slow Olou**, que es transformen en individus-cargol i reivindiquen la lentitud del pallasso enfront el ritme vertiginós de la resta de la societat; un altre clown, **Marcel Tomàs**, que ha escollit Manresa perquè **Cascaï Teatre** faci el salt per primera vegada de la sala al carrer amb una delirant proposta; també l’actuació de la companyia danesa **Brunette Bros**; **Engruna Teatre** amb *Tuff!*, un espectacle itinerant per a tots els públics on tres caganers (amb màscares grotesques i culs divertits) es passejaran pels carrers de la ciutat i s’hi cagaran, i **Cia. Maduixa**, que amb la voluntat de retre homenatge a les dones que han lluitat durant segles d’opressió, la companyia valenciana ha creat **Mulier**, un dels espectacles de dansa al carrer més aclamats a l’Estat espanyol durant els darrers anys.

>> Les noves pràctiques que marcaran el futur de la cultura, a debat a La Llotja

Més enllà de la seva oferta artística, la Fira Mediterrània de Manresa és un mercat, un **punt de trobada entre venedors –distribuïdores d’espectacles, mànagers, companyies, etc.-, i els compradors potencials de les seves propostes**. L’espai d’interacció d’aquests actors és la Llotja Professional, la zona de negoci del mercat manresà que ja fa diverses edicions que s’ubica al Museu de la Tècnica. Durant tres dies, aquest espai acollirà l’extensa programació que Fira Mediterrània organitza exclusivament per als més de mil acreditats.

Les jornades professionals, l’espai de reflexió

Les jornades professionals es duran a terme durant el primer dia d’activitat a la Llotja i porten per lema “Noves pràctiques per al futur de la cultura”. Michael Atwood Mason de l’Smithsonian Center for Folklife and Cultural Heritage (Estats Units) serà l’encarregat de donar el tret de sortida amb la conferència inaugural. Ell donarà pas a un panell de bones pràctiques sobre **reptes i oportunitats per a la transformació de les arts en viu a l’era digital**, que moderarà Pepe Zapata, de l’empresa de desenvolupament d’audiències Teknecultura. També en relació al futur de la cultura, les jornades debatran sobre la introducció de **la cultura popular a les escoles**.

Innovació cultural i nous projectes escènics

Un altre punt de trobada destacat de la programació professional són les presentacions de projectes, que es duran a terme divendres 6 d’octubre, i en que

durant 15 minuts i en un format informal es presentaran diferents productes culturals i serveis professionals. La presentacions de projectes estan repartides en dues categories. Per una banda, les **presentacions de projectes d'innovació cultural**, una selecció de projectes culturals que destaquen per **obrir noves fronteres, tenir noves mirades i crear noves connexions** al voltant del sector cultural. I d'altra banda, les **presentacions de nous projectes escènics**, un espai dedicat a la presentació de propostes que destaquen per la seva **singularitat i originalitat**. Finalment també tindran lloc les presentacions d'altres projectes que, com la Fira, estan d'**aniversari**.

Trobades professionals

Entre les trobades professionals destaca la IV edició del Wine&Fest Forum, el Congrés Internacional de Festivals de Músiques del Món i Folk, que cada any aplega a una cinquantena de participants. Aquesta trobada, estarà dividida en dues **taules de debat dedicades als centres de creació i al paper de la dona a la indústria musical**. Altres trobades en xarxa que es desenvoluparan durant el transcurs de la Fira són la trobada de direccions artístiques de l'Associació Plataforma Arts de Carrer, el IV Consell Xarxa de Teatres d'Ateneus de Catalunya (XTAC) (Accés restringit), una viquimarató de cultura popular i l'Assemblea de l'Associació Caramella.

Reunions amb els experts

Una altra de les activitats que organitza la Fira per tal de facilitar el contacte entre els professionals del sector cultural són les reunions ràpides - *speed dating*. Són trobades breus i concertades entre experts del sector de les arts escèniques i de la música i els artistes i professionals que hi volen prendre contacte directe. Enguany està previst que es facin 384 reunions ràpides.

Càpsules artístiques

La Llotja professional també inclou la programació de **showcases, càpsules artístiques** de 30 minuts de durada, que tindran lloc durant els tres dies amb les actuacions de Tati Cervià, Anna Ferrer, Inxa Impro Quintet, l'acordionista Guillem Anguera, el grup femení d'havaneres Les Anxovetes i els rumberos Muchacho & los Sobrinos. A la Llotja també es podrà veure l'exposició **Cultura viva: Fargaires de Tradicions**, una mostra de mites, contes i llegendes, carnestoltes, bestiari i esports tradicionals de les cultures occitana i catalana, inclosa a la programació del Focus Occitània.

>> La 20a Fira Mediterrània en xifres

20a edició
126 companyies
179 funcions artístiques
7 coproduccions
32 estrenes
83 companyies de Catalunya
16 companyies de la resta de l'Estat
27 companyies internacionals
21 espais d'actuació
80 activitats professionals
39 activitats de ciutat

SERVEI DE PREMSA
20a Fira Mediterrània de Manresa

Núria Olivé i Marc Gall

T. [00 34] 933 10 60 44 · 932 95 56 34

M. [00 34] 691 836 408

nolive@comedianet.com

Sònia Parra (premsa local)

T. [00 34] 938 753 588

M. [00 34] 679 661 786

sparra@firamediterrania.cat